

การสูญเสียทุนทางสังคมของนักกีฬาสสมัครเล่น

Loss of Social Capital of Amateur Athletes

นวลทอง อนุตตรังกูร¹ รตา อนุตตรังกูร²
Nuantong Anuttrangkun, Rata Anuttrangkun

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความฉบับนี้มีเป้าหมายในการนำเสนอมุมมองการสูญเสียทุนทางสังคมของนักกีฬาสสมัครเล่นในประเทศไทย โดยมีกระบวนการในการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมเป็นหลัก ข้อค้นพบที่สำคัญ (1) การค้นหาและพัฒนา นักกีฬาตามหลักการพัฒนานักกีฬาทางวิทยาศาสตร์การกีฬา ให้ได้มาซึ่งนักกีฬาอาชีพและนักกีฬาเป็นเลิศ ถือว่าเป็นหลักการที่มีประสิทธิภาพสูง ถ้าหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญและเกิดการบังคับใช้อย่างจริงจัง (2) การสูญเสียทุนทางสังคม (ด้านเวลา ด้านรายได้และสวัสดิการต่าง ๆ) ของนักกีฬาสสมัครเล่นที่ไม่ประสบความสำเร็จมีสูงมาก ซึ่งขาดระบบการดูแลและติดตามการดำรงชีวิตเมื่อพวกเขาเลิกเป็นนักกีฬาแล้ว และ (3) ข้อเสนอแนะเพื่อช่วยลดการสูญเสียทุนทางสังคมของนักกีฬาสสมัครเล่นให้ครบทุกด้าน โดยเริ่มต้นจากการปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนในสังคม ที่มุ่งให้ความสำคัญกับนักกีฬาทุกระดับ และเพิ่มช่องทางในการแสวงหาทุนทางสังคมให้กับนักกีฬาสสมัครเล่น เพื่อทดแทนสิ่งที่พวกเขาต้องสูญเสียไปในขณะที่ยังเป็นนักกีฬาอาชีพหรือนักกีฬาเป็นเลิศ

คำสำคัญ (Keywords): ทุนทางสังคม; นักกีฬา; หลักการพัฒนานักกีฬาทางวิทยาศาสตร์การกีฬา

Abstract

This article aims to present a perspective on the loss of social capital of amateur athletes in Thailand, with the process of studying social phenomena mainly. Findings: (1) Search and development of athletes according to the principles of athlete development in sports science It is the Long Term Athlete Development to achieve professional athletes and athletes of excellence. It is considered an highly effective, If the government and private sectors involved are serious and enforceable, (2) the loss of social capital (time, income and welfare) of unsuccessful amateur

Received: 2022-06-20 Revised: 2022-07-25 Accepted: 2022-08-01

¹ มหาวิทยาลัยคริสเตียน Christian University of Thailand. Corresponding Author e-mail: pangjee25@gmail.com

² มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ Nakhon Sawan Rajabhat University.
e-mail: ratamoojom@gmail.com

athletes is very high, which lacks a system to monitor and monitor their lives when they are no longer athletes, and (3) recommendations for reducing the loss of social capital of amateur athletes in all aspects starting from changing the attitudes of people in society that focuses on athletes of all levels and increase channels in seeking social capital for amateur athletes To compensate for what they have lost while striving to be professional athletes or excellence.

Keywords: Social Capital; Athletes; Long Term Athlete Development

บทนำ (Introduction)

กีฬา (Sports) เป็นคำที่มีผู้ให้คำจำกัดความไว้อย่างหลากหลาย กีฬาตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 หมายถึง “กิจกรรมหรือการเล่นภายใต้กติกาที่กำหนด เพื่อความสนุก เพลิดเพลิน เพื่อเป็นการบำรุงแรง หรือเพื่อผ่อนคลายความเคร่งเครียดทางจิต” ซึ่งกีฬาเป็นการรวมกิจกรรมการเล่นที่ต้องออกแรงเพื่อประโยชน์ของร่างกายและจิตใจ กระแสโลกยังมีการเปลี่ยนแปลงและเข้าสู่การแข่งขันด้านต่าง ๆ อย่างจริงจัง กีฬาจึงเป็นตัวเลือกหรือกิจกรรมหนึ่งที่ทุกชาติจะมองข้ามไม่ได้ โดยเฉพาะประเทศที่เจริญแล้วจะมีการนำเอากิจกรรมกีฬาเข้ามาเป็นองค์ประกอบในการพัฒนาคนและพัฒนาชาติ กีฬาจึงกลายเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ตลอดจนเป็นธุรกิจขนาดใหญ่และเป็นธุรกิจที่มีความสำคัญของชาติ การกีฬาแห่งประเทศไทยจึงเล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมให้ประชาชนหันมาออกกำลังกายและเล่นกีฬาเพื่อการแข่งขันมากขึ้น กีฬาได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตของผู้คน รวมทั้งยังมีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม จึงทำให้คนบางกลุ่มเล็งเห็นถึงความสำคัญของกีฬาและทุ่มเทเวลากับการฝึกซ้อม เพื่อให้เกิดความเป็นเลิศในกีฬาที่ตนสนใจ มีการแข่งขันกีฬาตั้งแต่ในระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับชาติ และระดับนานาชาติ (กองแข่งขันกีฬาเป็นเลิศ, 2550 : 4-6) เมื่อนักกีฬาคนใดได้สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศได้ในรายการแข่งขันระดับนานาชาติ นายกรัฐมนตรีจะให้กำลังใจและขอบคุณนักกีฬาและผู้เกี่ยวข้องเสมอ และยังเปิดโอกาสให้นักกีฬาที่นำชื่อเสียงมาสู่ประเทศเข้าพบที่ทำเนียบรัฐบาล พร้อมกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อเป็นเกียรติในฐานะผู้นำชื่อเสียงมาสู่ประเทศชาติอีกด้วย (รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร, 2559 : ออนไลน์)

โดยคณะกรรมการโอลิมปิกสากลได้แบ่งประเภทกีฬา ไว้ดังนี้

(1) การแข่งขันความเร็ว แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทไม่ใช้อุปกรณ์ เช่น วายน้ำวิ่ง เป็นต้น ประเภทมีอุปกรณ์ เช่น จักรยาน เรือพาย แคนนู คายัค เป็นต้น และประเภทกำลังจากภายนอก เช่น แข่งรถ เรือเร็ว เรือใบ เป็นต้น

(2) การแข่งขันคู่แข่งขัน แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทต่อสู้ เช่น ยูโด เทควันโด คาราเต้ เป็นต้น ประเภทสนาม เช่น เทนนิส แบดมินตัน วอลเลย์บอล สควอช เป็นต้น และประเภททีม เช่น ฟุตบอล เบสบอล รักบี้ ฮอกกี้ เป็นต้น

(3) การบรรลุผล แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ ประเภทเป้าหมาย เช่น ยิ่งรู้ ยิ่งป็น เป็นต้น ประเภทการแสดง เช่น ยินนาสตึก ชีมา ไต้คลิ่น เป็นต้น และประเภทความแข็งแรง เช่น ยกน้ำหนัก พุ่มน้ำหนัก เป็นต้น

(4) ประเภทอื่น ๆ เช่น กอล์ฟ ร้องเรือ ดำน้ำ ปีนหน้าผาหิน ปีนหน้าผาน้ำแข็ง สกี สุนัขเกอร์ อีสปอร์ต เป็นต้น

จากการแบ่งประเภทกีฬาข้างต้นก็สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนากีฬาเป็น 3 ประเภท คือ (1) กีฬาเพื่อการท่องเที่ยวและนันทนาการ (2) กีฬาอาชีพ และ (3) กีฬาเป็นเลิศ รัฐบาลของไทยจึงได้ผลักดันให้กีฬาเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยเราจะเห็นได้จากการที่ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬานานาชาติต่าง ๆ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติหลายรายการ กีฬาจึงถูกมองว่าเป็น “ธุรกิจทางเลือกใหม่” ที่ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนร่วมกันลงทุน ออกมาในรูปแบบ “ต้นสังกัด” เช่น สโมสรวอลเลย์บอลนครนนท์ สมาคมกีฬาแบดมินตันแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ชมรมกีฬาสกีและสโนว์บอร์ด จังหวัดชุมพร เป็นต้น ไทย ซึ่งนักกีฬาที่เล่นกีฬาอาชีพและกีฬาเป็นเลิศนั้นจะมีการฝึกซ้อมสม่ำเสมอ เพื่อเตรียมตัวสำหรับการแข่งขันที่เกิดขึ้นตามรายการที่ต้นสังกัดกำหนดไว้ โดยจะมีทีมบุคลากรเฉพาะทางคอยกำกับดูแลการฝึกซ้อม เนื่องจากอุตสาหกรรมการกีฬาถือเป็นการสร้างรายได้และอาชีพในประเทศไทยมหาศาล ดังนั้นทางต้นสังกัดจึงต้องค้นหาและสร้างนักกีฬาของตนเองและส่งเข้าแข่งขันในรายการต่าง ๆ อย่างมากมาย (วิภาพร ตันตสวัสต์ และคณะ, 2552 : 2-3) ทำให้ทางต้นสังกัดต้องมีการหาแสงหารายได้มาสนับสนุนนักกีฬาจากหลายช่องทาง เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้นักกีฬา นักกีฬาต้องทุ่มเททั้งร่างกาย แรงใจ รวมไปถึงกำลังทรัพย์บางส่วนในการแสวงหาโอกาส เพื่อให้ตนเองได้เข้าไปอยู่ในต้นสังกัดตามประเภทกีฬานั้น ๆ ซึ่งนักกีฬาอาชีพที่มีต้นสังกัดสามารถได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทน “นักกีฬาทิมชาติ” ไปแข่งขันในรายการระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติต่อไป

กีฬาอาชีพของประเทศไทย คือ กีฬาที่จัดการแข่งขันอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานสากล และมีนักกีฬาอาชีพเข้าร่วมแข่งขัน โดยมีรายได้จากการแข่งขัน คณะกรรมการกีฬาอาชีพ เรื่องกำหนดชนิดหรือประเภทกีฬาที่เป็นกีฬาอาชีพ ให้มี 14 ชนิดกีฬา คือ ฟุตบอล, กอล์ฟ, เจ็ตสกี, วอลเลย์บอล, ตะกร้อ, โบว์ลิง, จักรยานยนต์, จักรยาน, รยยนต์, สุนัขเกอร์, แบดมินตัน, เทนนิส, บาสเกตบอล และอีสปอร์ต (ราชกิจจานุเบกษา, 2564) กว่าที่นักกีฬาคณะหนึ่งจะได้รับการฝึกฝน จนได้เป็น “นักกีฬาอาชีพและนักกีฬาเป็นเลิศ” นั้น ต้องผ่านการเป็น “นักกีฬาสมัครเล่น” มาก่อน มีการฝึกซ้อมอย่างหนัก และเดินทางร่วมแข่งขันในรายการต่าง ๆ เพื่อให้ตนเองได้รับรางวัลการันตีฝีมือในการเข้าสู่ต้นสังกัดอย่างเป็นทางการ

ผู้ศึกษาจึงมองว่า “นักกีฬาเหล่านี้ต้องสูญเสียทุนทางสังคมไปอย่างมหาศาล” เช่น การมีตารางการใช้ชีวิตไม่เหมือนกับคนทั่วไป มีเพื่อนเฉพาะกลุ่มกีฬาเดียวกัน แต่ขาดเพื่อนในวัยเดียวกัน เป็นต้น ถ้านักกีฬาสมัครเล่นเหล่านี้ไม่สามารถยกระดับตนเองได้ การลงทุนร่างกายและเวลาที่สูญเสียไปกับการซ้อมกีฬานั้น แทบทำให้พวกเขาเหล่านั้นไม่ได้มีโอกาสในการพัฒนาอาชีพอื่น ๆ ที่

นอกเหนือจากการเป็นนักกีฬาได้เลย ซึ่งถ้าคิดในทางกลับกันเหล่านักกีฬาสัมครเล่นเมื่อได้ยกระดับตนเองไปเป็นนักกีฬาอาชีพและนักกีฬาเป็นเลิศแล้ว ต้องขึ้นทะเบียนตามกฎหมายกำหนดและได้รับเงินเดือนจากต้นสังกัด รวมไปถึงสวัสดิการต่าง ๆ ที่ทางต้นสังกัดกำหนดไว้ การสูญเสียทุนทางสังคมที่นักกีฬาสัมครเล่นคนหนึ่งได้รับนั้น จึงเป็นสิ่งที่สังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้ความสำคัญและช่วยกันประคับประคองนักกีฬาเหล่านี้ให้สามารถใช้ชีวิตได้แบบคนทั่วไปได้เมื่อพวกเขาเลิกเป็นนักกีฬาสัมครเล่นแล้ว

กีฬาอาชีพยอดนิยมที่ทำรายได้ในประเทศไทย

ในโลกทุกวันนี้ต้องยอมรับว่า กีฬาไม่ได้เป็นเพียงกิจกรรมที่ทำให้ผู้เล่นนั้นรู้สึกสนุก ผ่อนคลาย และมีสุขภาพที่ดีเท่านั้น แต่กีฬาในปัจจุบันมุ่งแข่งขันเพื่อความเป็นเลิศและมุ่งสู่กีฬาอาชีพมากขึ้น กีฬาสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และอนาคตที่มั่นคงไม่แตกต่างจากการประกอบอาชีพอื่น ๆ จึงทำให้คณะกรรมการกีฬาแห่งประเทศไทยได้ประกาศกีฬาอาชีพที่ได้รับการขึ้นทะเบียนตามกฎหมายของประเทศไทยและมีนักกีฬาอาชีพเข้าร่วมแข่งขัน มีอยู่ 14 ชนิดกีฬา คือ ฟุตบอล, กอล์ฟ, เจ็ตสกี, วอลเลย์บอล, ตะกร้อ, โบว์ลิง, จักรยานยนต์, จักรยาน, รถมอเตอร์, สนุกเกอร์, แบดมินตัน, เทนนิส, บาสเกตบอล และอีสปอร์ต (ราชกิจจานุเบกษา, 2564) นักกีฬาทุกคนต้องมีต้นสังกัดและขึ้นทะเบียนตามกฎหมายดังกล่าว จึงจะสามารถเข้าร่วมแข่งขันในรายการนั้น ๆ ได้ จึงทำให้นักกีฬาสัมครเล่นทุกชนิดกีฬาต้องทุ่มเทฝึกซ้อมและเข้าสู่การแข่งขันตลอดทั้งปี เพื่อให้ตนเองมีความเป็นเลิศทางด้านกีฬา โดยจะมีการจัดอันดับมีรางวัล (ไม่ต่างจากนักกีฬาอาชีพ) เพื่อเป็นตัวชี้วัดในการได้รับสวัสดิการและเบี้ยเลี้ยงจากทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงต้นสังกัดนั้น ๆ ด้วย ซึ่งนักกีฬาระดับสูงที่ประสบความสำเร็จนั้นต้องฝึกซ้อมอย่างหนักและเก็บประสบการณ์การแข่งขันเป็นระยะเวลานาน ทำให้การได้มาซึ่ง “นักกีฬาอาชีพและนักกีฬาเป็นเลิศ” นั้น ต้องได้รับการค้นหาและพัฒนาทักษะความเป็นเลิศทางกีฬามาตั้งแต่อายุน้อย (สยามสปอร์ต, 2561 : ออนไลน์) ทำให้ผู้ประกอบการจำนวนไม่น้อยพยายามผลักดันและสนับสนุนบุตรหลานของตนให้มาเป็นนักกีฬา และเริ่มฝึกฝนทักษะทางกีฬาตั้งแต่เด็ก เป็นไปตามหลักการพัฒนานักกีฬาทางวิทยาศาสตร์การกีฬา หรือที่เรียกว่า “Long Term Athlete Development (LTAD)”

จากการสำรวจโครงสร้างรายได้ในอุตสาหกรรมกีฬาของประเทศไทย พบว่า ประเภทกีฬาที่เป็นที่นิยม มากที่สุดในไทย 5 อันดับ (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2565 : 44-45) อันได้แก่

(1) มวย เป็นกีฬายอดนิยมของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายการของสนามมวยเวทีราชดำเนิน และ สนามมวยเวทีลุมพินีที่มีการขออนุญาตตีตัวพนัน และจัดการแข่งขันปิดวิกเก็บค่าเข้าชมแบบถูกกฎหมาย สามารถ ทำรายได้จากการจัดการแข่งขันรวมกันกว่า 188,922,770 ล้านบาท ในปี พ.ศ.2559 นอกจากนี้ยังมีรายการ แข่งขันอื่น ๆ อีกมากมายทั้งเป็นที่รู้จักและไม่เป็นที่รู้จัก ที่สร้างรายได้มหาศาลจากการแข่งขันมวยไทย และยังมี โรงเรียนสอนมวยไทยที่ประจำตามจังหวัดต่างๆ โดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก อาทิกรุงเทพมหานคร เชียงใหม่และภูเก็ต ล้วนได้รับความนิยมนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติก่อให้เกิดเงินสะพัดหมุนเวียนในพื้นที่ นักกีฬาอาชีพ

ตัวอย่าง เช่น “เมืองไทย พี.เค. แสนชัยมวยไทยยิม” ที่ฝึกซ้อมมวยมาตั้งแต่อายุ 7 ปี เพราะฐานะของครอบครัวค่อนข้างยากจนจึงต้องชกมวยเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว จนมาประสบความสำเร็จตอนอายุ 25 ปี (สุภาวดี รุเกอร์, 2563 : ออนไลน์)

(2) ฟุตบอล จากกระแสความนิยมกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยส่งผลให้เกิดการประมูลลิขสิทธิ์การถ่ายทอด ฟุตบอลไทยลีกในช่วงปี พ.ศ.2560 - 2563 มูลค่าลิขสิทธิ์สูงถึง 4,200 ล้านบาท หรือเฉลี่ยที่ 1,050 ล้านบาทต่อปี เพิ่มขึ้นจากในช่วงปี พ.ศ.2557 - 2559 มูลค่าการประมูลลิขสิทธิ์ถ่ายทอดฟุตบอลไทยลีกอยู่ที่ 1,800 ล้านบาท หรือเฉลี่ยที่ 600 ล้านบาทต่อปีและยังไม่รวมธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในสายกีฬาประเภทนี้อาการขยายตัวเข้าชม การแข่งขัน ธุรกิจเสื้อผ้า/ของที่ระลึกลิขสิทธิ์ของสโมสร ตลอดจนการซื้อขายนักเตะ เป็นต้น นักกีฬาอาชีพตัวอย่าง เช่น “เมสซีเจ” ชนาธิป สรงกระสินธ์ ที่ไปเล่นฟุตบอลลีกที่ประเทศญี่ปุ่น กับคาวาซากิ ฟรอนตาเล่ ทำรายได้ต่อปีประมาณ 20 ล้านบาท (มติชน, 2565 : ออนไลน์)

(3) วอลเลย์บอล นอกจากรายได้จากผู้สนับสนุนที่ทางสมาคมกีฬาวอลเลย์บอลแห่งประเทศไทยจะได้รับแล้ว ยังมีรายได้จากการส่งนักกีฬาวอลเลย์บอลของไทยทั้งชายและหญิงไปเข้าร่วมลีกต่าง ๆ ในต่างประเทศที่สนใจ โดยแต่ละคนได้ค่าเหนื่อยมากกว่าเล่นในเมืองไทยหลายเท่าในระยะเวลาสั้น ๆ นักกีฬาอาชีพตัวอย่าง เช่น “บีม” พิมพิชยา ก๊กรัมย์ ที่ไปเล่นวีลีกญี่ปุ่นกับสโมสรคุโรเบะ อควาแฟร์ส์ “บุ่มบุ่ม” ชัชชอร โมกศรี และ “เพียว” อัจฉราพร คงยศ ไปเล่นลีกตุรกีกับสโมสรซาริเยร์ เบเลดีเยสปอร์ เป็นต้น

(4) กอล์ฟ เป็นกีฬาภายในประเทศไทยที่มีตลาดเติบโตที่ดี เพิ่มขึ้น 6% อย่างต่อเนื่องมาตลอดช่วง 3 ปีที่ผ่านมา และความนิยมของนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นชาวจีน เกาหลี และญี่ปุ่น ซึ่งนักกอล์ฟมืออาชีพที่มีชื่อเสียง ในเวทีโลกล้วนแล้วเคยเข้ามาใช้สนามบริการสนามกอล์ฟของไทยทั้งสิ้น ปัจจุบันการเติบโตของธุรกิจสนามกอล์ฟในภาคใต้โดยเฉพาะในจังหวัดท่องเที่ยวถือว่าเป็นไปในทิศทางที่ดีเช่นจังหวัดภูเก็ต มีสนามกอล์ฟอยู่ 6 สนาม และนำรายได้เข้าสู่จังหวัดได้ปีละประมาณ 500 - 600 ล้านบาท นักกีฬาอาชีพตัวอย่าง เช่น โปรเม เอรียา จุฑานุกาล ที่มุ่งมั่นและพยายาม โดยมีครอบครัวเป็นผู้สนับสนุนหลักในการแข่งขัน จนทำให้โปรเมสร้างรายได้จากการเข้าร่วมแข่งขันระดับนานาชาติไม่ต่ำกว่าปีละ 30 ล้านบาท

(5) แบดมินตัน เนื่องด้วยกระแสความนิยมในกีฬาแบดมินตันไทยเพิ่มขึ้นและผู้นิยมเล่นกีฬาแบดมินตัน ทั่วประเทศ ประมาณ 1,500,000 คน มีองค์กรกีฬาที่ควบคุมดำเนินการและสนับสนุนกีฬาแบดมินตัน 10 องค์กร สโมสรสมาชิกจำนวน 106 สโมสร ศูนย์แบดมินตันเยาวชนจำนวน 6 ศูนย์บุคลากรทางกีฬาแบดมินตัน มีจำนวน รวมทั้งสิ้น 3,171 คน ล้วนก่อให้เกิดรายได้ให้กับประเทศในหลักล้านบาท นักกีฬาอาชีพตัวอย่าง เช่น “น้องเมย์” รัชนก อินทนนท์ ที่ถือว่าเป็นนักกีฬาที่สร้างแรงบันดาลใจให้กับเยาวชนไทยหลายคน โดยได้รับเงินรางวัลจากการแข่งขันและมีการสปอนเซอร์ส่วนตัวตกปีละ 7 ล้านบาท

นอกจากกีฬาอาชีพ 5 อันดับข้างต้นแล้ว ยังมีกีฬาอีสปอร์ตที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้น มีประชาชนสนใจเล่นอีสปอร์ตมากถึง 1.47 ล้านคน และยังทำรายได้ให้กับประเทศอย่างต่อเนื่อง เช่น

อนุชา จิระวงศ์ (JABZ) ที่สามารถทำเงินรางวัลจากการแข่งขันได้มากกว่า 15 ล้านบาท เป็นต้น ทุกชนิดกีฬาไม่ใช่แค่สร้างรายได้ให้กับนักกีฬานั้น ต้องมองในมิติทางการท่องเที่ยวและกีฬา เช่น จังหวัดบุรีรัมย์ที่เป็นต้นแบบในการนำกีฬามาช่วยพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดได้อย่างน่าชื่นชม

มูลค่าเพิ่มด้านสังคมนั้น เป็นที่ปรากฏชัดเจนว่าเมื่อมีการแข่งขันกีฬาไม่ว่าจะเป็นชนิดใดหรือระดับใด จะเกิดการไหลเวียนของบุคคล รวมไปถึงรายได้อันมหาศาล จากเหล่านักเชียร์ที่ติดตามมาเชียร์นักกีฬาอันเป็นที่รักของตนเองจนนำไปสู่การสร้างความสุขให้กับสังคมเป็นอย่างมาก ปรากฏการณ์แห่งการสร้างมูลค่าเพิ่มทางสังคมอันมาจากกีฬาที่สะท้อนให้เห็นถึงความมั่นคงและสันติภาพที่เป็นรูปธรรม คือ การจัดกิจกรรมกีฬาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ วันที่มีกิจกรรมกีฬาโดยเฉพาะการแข่งขันฟุตบอล ในวันนั้น ๆ ไม่เคยปรากฏให้เห็นถึงเหตุการณ์ที่ผู้ก่อการร้ายได้สร้างสถานการณ์ซึ่งส่งผลต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนแต่อย่างใด (รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร, 2559 : ออนไลน์) การที่ผู้ปกครองทำการสนับสนุนบุตรหลานให้สนใจทางด้านกีฬามากขึ้น ย่อมเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการแสวงหารายได้ให้กับครอบครัวได้เป็นอย่างดี และหน่วยงานภาครัฐและเอกชนต้องให้การสนับสนุนที่จริงจัง เช่น การจัดหลักสูตรที่ฝึกฝนกีฬาควบคู่กับการศึกษาอาชีพอื่น ๆ เพื่อในกรณีที่นักกีฬาคนนั้นไม่สามารถประสบความสำเร็จทางด้านกีฬาได้

หลักการพัฒนานักกีฬาด้านหลัก Long Term Athlete Development

การค้นหาและพัฒนานักกีฬาทางวิทยาศาสตร์การกีฬาให้สามารถแข่งขันได้ในระยะยาว เป็นแนวคิดของนักวิชาการชาวแคนาดา (Balyi, I. Way, R., & Higgs, C.: 2013) ได้ถูกเผยแพร่และนำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ซึ่งหลักการในการพัฒนานักกีฬาที่ชื่อว่า Long Term Athlete Development (LTDA) โดยเป็นกรอบเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนานักกีฬาต่าง ๆ การศึกษา การวิจัย การฝึกซ้อม และการแข่งขันที่เหมาะสม นำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีของนักกีฬาและสร้างรายได้ให้กับประเทศอย่างมหาศาล ซึ่งจะมีลำดับของการพัฒนา 7 ช่วง ดังนี้

(1) ขั้นแรกเริ่มการเคลื่อนไหว (Active Start) ช่วงอายุ 0-6 ปี เป็นการฝึกทักษะเรียนรู้การเคลื่อนไหวพื้นฐานที่เชื่อมโยงกับการเล่นโดยมีทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน เช่น การหยิบจับ การคลาน การเดิน การวิ่ง เน้นกิจกรรมสนุกสนาน และไม่ควรให้นั่งนิ่ง ๆ เกิน 60 นาที ยกเว้นจากการนอนหลับพักผ่อน

(2) ขั้นการสร้างทักษะพื้นฐาน (Fundamental) ช่วงอายุ 5-8 ปี ในเพศหญิง และช่วงอายุ 6-9 ปี ในเพศชาย เป็นการฝึกเรียนรู้ทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐานและเสริมสร้างทักษะทางกลไก ฝึกเพื่อพัฒนาความสามารถทั่วร่างกาย เน้นการวิ่ง กระโดด ขว้างปาและการรับ พัฒนาความแข็งแรงของร่างกาย เน้นกิจกรรมที่เสริมความมั่นใจ ทำหาย สนุกสนาน และใช้ในชีวิตประจำวัน

(3) ขั้นการเรียนรู้สู่การฝึกฝน (Learning to Train) ช่วงอายุ 8-11 ปี ในเพศหญิง และช่วงอายุ 9-12 ปี ในเพศชาย เป็นการฝึกเพื่อเรียนรู้ทักษะทางกีฬา ซึ่งระยะนี้จะเข้าสู่การฝึกทักษะกีฬา

เพื่อความเป็นเลิศแต่ยังคงไว้เพื่อความสนุกสนาน พัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ และเจตคติที่ดีต่อกีฬา ช่วงอายุนี้นี้จะพัฒนาความสามารถทางการกีฬาตามความถนัด ซึ่งอัตราส่วนของการฝึกซ้อมและการแข่งขันที่เหมาะสมอยู่ที่ 70:30 ความหนักในการฝึกกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ระยะเวลา 60 นาที/วัน และควรฝึกกีฬาเฉพาะด้าน 3 ครั้ง/สัปดาห์ และกีฬาอื่น ๆ 3 ครั้ง/สัปดาห์ เพื่อค้นหาความเป็นเลิศทางกีฬาเฉพาะบุคคล

(4) ขั้นการฝึกฝนสู่การฝึกซ้อม (Training to Train) ช่วงอายุ 11-15 ปี ในเพศหญิง และช่วงอายุ 12-16 ปี ในเพศชาย เป็นการฝึกเพื่อเสริมสร้างพื้นฐานของของร่างกายด้านความทนทานของระบบหายใจและไหลเวียนเลือดหรือที่เรียกว่าระบบแอโรบิก เน้นพัฒนาสมรรถภาพด้านความเร็ว ความแข็งแรง และมีการฝึกแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งอัตราส่วนของการฝึกซ้อมและการแข่งขันที่เหมาะสมอยู่ที่ 60:40 (ผู้หญิงสามารถฝึกความแข็งแรงได้หลังจากพ้นช่วงการเจริญเติบโต ในขณะที่ผู้ชายสามารถฝึกความแข็งแรงได้ ต้องหลังช่วงดังกล่าว 12-18 เดือน) ต้องมีการพัฒนาสภาวะจิตใจ อารมณ์ต่อการแข่งขัน (รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย) โดยระยะการฝึกนี้จะเข้าสู่การฝึกซ้อมแบบสม่ำเสมอ ที่ความถี่ 6-9 ครั้ง/สัปดาห์ ต้องฝึกร่วมกับกีฬาที่มีความสอดคล้องกับความสามารถทางกีฬาที่นักกีฬาค้นพบถนัด โดยเริ่มมีการจัดรูปแบบการฝึกซ้อมแบบรายปี หรือที่เรียกว่า Periodization (อภิวัดน์ ปานทอง และคณะ, 2560 : 21)

(5) ขั้นการฝึกซ้อมเพื่อการแข่งขัน (Training to Compete) ช่วงอายุ 15-21 ปี ในเพศหญิง และช่วงอายุ 16-23 ปี ในเพศชาย เป็นการฝึกเพื่อการใช้พลังงานของร่างกายให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพสูงสุด เป็นขั้นตอนการฝึกซ้อมเพื่อนำไปสู่การแข่งขัน ฝึกสมรรถภาพทางกาย เน้นเทคนิคและแทคติคทางกีฬา รวมถึงการฝึกจิตวิทยาทางการกีฬาเพื่อเตรียมความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจเพื่อใช้สำหรับการแข่งขัน จัดรูปแบบการฝึกซ้อมแบบรายปี ฝึกซ้อมและการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย ที่ความถี่ 9-15 ครั้ง/สัปดาห์

(6) ขั้นการฝึกซ้อมเพื่อชัยชนะ (Training to win) ช่วงอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเพศหญิง และช่วงอายุ 19 ปีขึ้นไป ในเพศชาย เป็นการฝึกเฉพาะเจาะจงมุ่งเน้นเพื่อชัยชนะ นักกีฬาโฟกัสที่การแข่งขัน จำเป็นต้องพัฒนาขีดความสามารถสูงสุดของตนเอง โดยมีสถิติระดับชาติหรือนานาชาติเป็นเป้าหมายในการฝึกซ้อม จัดรูปแบบการฝึกซ้อมแบบรายปี พัฒนาสมรรถภาพทางกายเพื่อแข่งขัน ทั้งสภาวะจิตใจ อารมณ์ และการมีสมาธิในการแก้ปัญหา โดยมีตารางการฝึกซ้อมที่ถี่มาก และต้องหลีกเลี่ยงการบาดเจ็บและการหมดไฟในการแข่งขันควบคู่กันไปด้วย

(7) ขั้นเคลื่อนไหวเพื่อดำเนินชีวิต (Active for Life) ช่วงอายุทุกช่วงวัย เป็นกิจกรรมทางกายที่เน้นการเคลื่อนไหวร่างกายในกิจกรรมต่างๆ เช่น การเข้าร่วมแข่งขันกิจกรรมกีฬาหรือกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ แบ่งออกเป็น Competition for Life หมายถึง กิจกรรมการแข่งขันกีฬาที่ผู้เข้าร่วมมีความคาดหวังในรางวัล Fit for life หมายถึง กิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพทั่วไป เช่นการเดิน/วิ่ง เติมน้ำ ปั่นเขา ปั่นจักรยาน Sport and Physical Activity Leader หมายถึง ผู้ที่เคยมีประสบการณ์ทางกีฬาหันมาเป็นผู้ฝึกสอน ให้ความรู้ หรือบริหาร/ผู้จัดการกิจกรรมทางการกีฬาและกิจกรรมทางกาย โดยใช้ประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกซ้อมและการแข่งขันในช่วงที่เป็นนักกีฬา

นำไปสู่การออกกำลังกายด้วยกิจกรรมทางกายในชีวิตประจำวันและการเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ

จากการวางแผนระยะยาวแบบ LTAD เป็นกรอบการพัฒนานักกีฬาตั้งแต่วัยเด็กจนถึงทุกกลุ่มวัย การค้นหาและพัฒนา นักกีฬา 1 คน จึงมีความจำเป็นที่ทุกภาคส่วนต้องให้การสนับสนุน นักกีฬา ที่ต้องทุ่มเทฝึกซ้อมมาเป็นระยะเวลานาน รวมไปถึงการเดินทางแข่งขันแข่งขันหลายรายการ เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายและการแสดงความเป็นเลิศทางการกีฬาสูงสุดที่นักกีฬาจะทำได้

การสูญเสียทุนทางสังคม : ด้านเวลา

เมื่อกล่าวถึงการสูญเสียทุนทางสังคม ทางด้านเวลาของนักกีฬานั้น เมื่อพิจารณาถึงหลักการ LTAD แล้ว จะเห็นได้ว่านักกีฬาต้องทุ่มเทแรงกายและเวลาให้กับการฝึกซ้อมกีฬาอย่างหนัก เพื่อให้เกิดความเป็นเลิศทางกีฬา ซึ่งต้องใช้ทั้งงบประมาณ การใส่ใจของครอบครัว การศึกษาขั้นพื้นฐานที่นักกีฬาต้องได้รับ รวมไปถึงปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อจิตใจของนักกีฬาได้กว่าจะได้ นักกีฬาที่เป็นเลิศ 1 คน สังคมต้องลงทุนและปลูกปั้นนักกีฬาคอนนั้นมาตั้งแต่เด็ก ซึ่งในช่วงวัยเด็กเป็นวัยที่เน้นความสนุกสนาน ต้องการเพื่อน ฝึกกล้ามเนื้อและขาให้แข็งแรง ถ้าสังคมมุ่งมั่นที่จะสร้างนักกีฬาตั้งแต่วัยเด็ก จึงต้องเปิดการศึกษาแบบพิเศษขึ้นมารองรับ ซึ่งประเทศไทยได้ทำแล้ว นั่นคือการเปิดโรงเรียนกีฬาที่อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ.2562 บทเฉพาะกาล มาตรา 78 ได้รับรองคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ให้เปิดทำการเรียนการสอนในโรงเรียนกีฬาได้ทั้งหมด 11 โรงเรียนกีฬา และ 2 โครงการจัดตั้ง (มหาวิทยาลัยกีฬาแห่งชาติ, ม.ป.ป. : ออนไลน์) โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนหลักจากหน่วยงานภาครัฐ 2 หน่วยงาน คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เริ่มรับสมัครนักเรียนที่มีความสนใจทางด้านกีฬาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 4 จนถึงมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 (บงกช จันทรสุขวงศ์ และทวีศักดิ์ สว่างเมฆ, 2563 : 340-341) แสดงให้เห็นว่าตามหลักการ LTAD ในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 นั้น เป็นหน้าที่ของหลักสูตรการเรียนการสอนปกติทั่วไปของโรงเรียนชั้นประถมศึกษาชั้นพื้นฐาน ซึ่งหลักสูตรการเรียนการสอนปกติก็จะมุ่งเน้นให้เด็กได้มีความรู้ความเข้าใจขั้นพื้นฐาน เช่น คณิตศาสตร์ ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ เป็นต้น แต่ก็ยังคงมีรายวิชาที่ฝึกความเป็นเลิศทางกีฬาเล็กน้อย เช่น วิชาขั้นพื้นฐานการ วิชาพลศึกษา วิชาสุขศึกษา เป็นต้น

โรงเรียนกีฬาเป็นสถาบันการศึกษาที่มีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนและเยาวชนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านกีฬา ให้ได้รับการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ต้องจัดรูปแบบการเรียนการสอนและการฝึกฝนทางกีฬาอย่างเหมาะสม ต้องมีการจัดการศึกษาวิชาสามัญตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางการกีฬา ควบคู่ไปกับการให้นักเรียนได้ฝึกหัดกีฬาจนเกิดความชำนาญ ทำให้โรงเรียนกีฬามีลักษณะเป็นโรงเรียนประจำ (โรงเรียนกินนอน) (Sports Authority of Thailand, 2007) ทำให้โรงเรียนกีฬาทั้ง 11 โรงเรียนกีฬา และ 2 โครงการจัดตั้ง มีความโดดเด่นในชนิดกีฬาที่แตกต่างกันไปด้วย เพื่อพัฒนานักกีฬาสู่ความเป็นเลิศทั้งในระดับจังหวัด ระดับภาค

ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ โดยโรงเรียนกีฬาที่อยู่ภายใต้กำกับของกระทรวงมหาดไทย (ผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น) มีเป้าหมายเพื่อกระจายความเสมอภาคในการศึกษา ร่วมกับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม การละเล่นพื้นบ้านประจำถิ่นไว้ด้วย

เราจะเห็นได้จากมีนักกีฬาจำนวนไม่น้อยที่มุ่งมั่นและทุ่มเทฝึกซ้อมกีฬา เพื่อให้ตนเองได้เป็น “นักกีฬาระดับชาติ/นักกีฬาอาชีพ” แล้วนำเงินรายได้ที่ได้รับจากการแข่งขัน รวมไปถึงเงินเดือนที่ได้รับจากต้นสังกัดมาช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว เช่น เมืองไทย พี.เค. แสนชัยมวยไทยยิม เป็นต้น ถ้าเราให้ความสนใจในการศึกษาประวัติชีวิตของนักกีฬาที่ประสบความสำเร็จจะพบว่า “แทบทุกคนต้องสูญเสียเวลาในช่วงวัยเด็กและวัยรุ่น ต้องห่างจากครอบครัว ทุ่มเทเวลาให้กับการฝึกซ้อม จนกว่าตนเองจะประสบความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้” ประสบการณ์ชีวิตและความรู้สึกแบบเด็กทั่วไปจึงแทบไม่มี เพราะฉะนั้นสังคมจึงควรให้ความสำคัญกับช่วงเวลาเหล่านี้ที่หายไปของนักกีฬารวมไปถึงโอกาสในการเข้าถึงระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานด้วย ถึงแม้ว่าโรงเรียนกีฬาจะจัดการเรียนการสอนวิชาสามัญลงไปเป็นหลักสูตร แต่ก็ยังคงให้ความสำคัญกับการฝึกซ้อมกีฬามากกว่าผลลัพธ์ทางการศึกษา นอกจากนี้ นักเรียนในโรงเรียนกีฬายังต้องผ่านการสอบคัดเลือก โดยมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง บุคลิกภาพที่ดี พร้อมทั้งการมีสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจที่ดี

ตารางที่ 1 ช่วงเวลาการฝึกซ้อมของนักกีฬา

ช่วงเวลาการฝึกซ้อม	ระดับความสามารถของนักกีฬา		
	นักกีฬาสมัครเล่น	นักกีฬาตัวแทน จังหวัด/เขตภูมิภาค	นักกีฬาทีมชาติ
การฝึกซ้อมช่วงเช้า	√	√	√
การฝึกซ้อมช่วงบ่าย	-	-	√
การฝึกซ้อมช่วงเย็น	√	√	√

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่านักกีฬาต้องทุ่มเทร่างกายและเวลาในการฝึกซ้อมอย่างหนัก โดยนักกีฬาสมัครเล่นและนักกีฬาตัวแทนจังหวัด/เขตภูมิภาค ยังคงต้องใช้เวลาร่วมช่วงบ่ายในการศึกษาวิชาสามัญตามระบบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถ้าคิดตามช่วงอายุและเป็นไปตามหลักการ LTAD อยู่ในขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ซึ่งทำให้ยังไม่เห็นความโดดเด่นทางกีฬาเท่าที่ควร และประเทศไทยเป็นชาติที่มุ่งเน้นความเป็นวิทยาศาสตร์เป็นหลัก จึงทำให้นักกีฬาหลายคนที่ต้องเข้ารับการพัฒนามาในขั้นที่สูงขึ้น ยังคงต้องศึกษาต่อในโรงเรียนปกติมากกว่าไปศึกษาที่โรงเรียนกีฬา บางครั้งทัศนคติของครู รวมไปถึงครอบครัวอาจไม่สนับสนุนให้นักกีฬาได้ใช้เวลาฝึกซ้อมอย่างเต็มที่ และอาจทำให้นักกีฬาไปไม่ถึงเป้าหมายด้วย แต่ในทางกลับกัน ถ้านักกีฬา 1 คน ได้รับโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาตามหลักการ LTAD อย่างจริงจัง ได้เป็นนักกีฬาอาชีพหรือนักกีฬาทีมชาติ ก็จะได้รับสวัสดิการและโอกาสอื่น ๆ ที่ดีขึ้นเช่นกัน ทำให้ตารางการการฝึกซ้อมแต่ละชนิดกีฬาก็จะมีความเข้มข้นแตกต่างกันไปด้วย ขึ้นอยู่กับระดับความคาดหวังของการแข่งขันหรือต้นสังกัด

ในช่วงเวลา 5 ปีที่ผ่านมา โรงเรียนกีฬามีแนวโน้มการผลิตนักกีฬาทีมชาติลดลง (บงกช จันทรสุขวงศ์ และทวีศักดิ์ สว่างเมฆ, 2563 : 342-344) เพราะอัตราการเกิดที่น้อยลง การศึกษาภาควิชาสามัญมีความเข้มข้นน้อยกว่าโรงเรียนปกติ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารทั่วไป รวมไปถึงปัญหาเรื่องทุนทรัพย์ของครอบครัว ทำให้นักกีฬาสัมผัสเล่นจำนวนมากไม่สามารถพัฒนาความเป็นเลิศทางกีฬาได้อย่างจริงจัง เมื่อเลิกเป็นนักกีฬาแล้วย่อมสูญเสียโอกาสในหลายด้าน เนื่องจากได้ทุ่มเวลาเกือบทั้งหมดไปกับการซ้อมกีฬา สังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมุมมองและการช่วยเหลือนักกีฬาสัมผัสเล่นเหล่านี้ให้ได้โอกาสในการประกอบอาชีพอื่น ซึ่งแตกต่างกับนักกีฬาอาชีพและนักกีฬาทีมชาติ เพราะนักกีฬาทั้ง 2 กลุ่มนี้ จะได้รับเงินเดือน รางวัลจากการแข่งขัน สวัสดิการ และโอกาสในการได้งานในหน่วยงานราชการและเอกชนมากกว่านักกีฬาสัมผัสเล่นสูงมาก

การสูญเสียทุนทางสังคม : ด้านรายได้และสวัสดิการต่าง ๆ

การสูญเสียทุนทางสังคมที่สำคัญอีกด้านหนึ่งที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ คือ การสูญเสียทุนทางสังคม ด้านรายได้และสวัสดิการต่าง ๆ ที่นักกีฬาจะได้รับหลังจากที่ต้องสูญเสียทุนทางสังคมด้านเวลาไปกับการซ้อมกีฬาอย่างหนัก เพื่อให้ตนเองไปถึงเป้าหมาย ผู้เขียนจึงได้รวบรวมข้อมูลในส่วนนี้มาจากการสัมภาษณ์นักกีฬาทั้ง 3 กลุ่ม เพื่อให้ได้ทราบถึงข้อเท็จจริง ดังนี้

ตารางที่ 2 รายได้และสวัสดิการที่นักกีฬาจะได้รับ

รายได้และสวัสดิการที่จะได้รับ	ระดับความสามารถของนักกีฬา		
	นักกีฬาสัมผัสเล่น	นักกีฬาตัวแทนจังหวัด/เขตภูมิภาค	นักกีฬาทีมชาติ
เบี้ยเลี้ยงการฝึกซ้อมรายเดือน	-	-	✓
เบี้ยเลี้ยงการฝึกซ้อมก่อนแข่งขัน 7 วัน	✓	✓	✓
เบี้ยเลี้ยงการแข่งขัน	✓	✓	✓
เงินรางวัล	✓ *ขึ้นอยู่กับต้นสังกัด	✓ *ขึ้นอยู่กับต้นสังกัด	✓
การรักษาพยาบาลช่วงการฝึกซ้อม	-	✓ *ขึ้นอยู่กับต้นสังกัด	✓
การรักษาพยาบาลช่วงการแข่งขัน	✓ *ขึ้นอยู่กับแมตซ์การแข่งขันรักษาเฉพาะอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจาก	✓ *ขึ้นอยู่กับแมตซ์การแข่งขันรักษาเฉพาะอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น	✓

รายได้และสวัสดิการที่จะได้รับ	ระดับความสามารถของนักกีฬา		
	นักกีฬาสสมัครเล่น	นักกีฬาตัวแทนจังหวัด/เขตภูมิภาค	นักกีฬาทีมชาติ
	การแข่งขัน	จากการแข่งขัน	
นักวิทยาศาสตร์การกีฬาและสมรรถภาพทางกาย	-	-	✓
นักกายภาพบำบัดดูแลฟื้นฟูร่างกายช่วงการฝึกซ้อมและการแข่งขัน	-	✓ *ขึ้นอยู่กับต้นสังกัด	✓
นักจิตวิทยาการกีฬาคอยให้คำปรึกษาช่วงการฝึกซ้อมและการแข่งขัน	- *นักกีฬาบางชนิดจ้างเอง	- *นักกีฬาบางชนิดจ้างเอง	✓
นักโภชนาการการกีฬาคอยให้คำแนะนำช่วงการฝึกซ้อมและการแข่งขัน	- *นักกีฬาบางชนิดจ้างเอง	- *นักกีฬาบางชนิดจ้างเอง	✓
นักชีวกลศาสตร์การกีฬาวิเคราะห์การเคลื่อนไหวช่วงการฝึกซ้อม	-	-	✓

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่ากว่าที่จะได้เป็นนักกีฬาที่มีต้นสังกัดหรือได้เป็นนักกีฬาทีมชาติ นักกีฬาสสมัครเล่นจะได้รับรายได้และสวัสดิการที่แตกต่างจากนักกีฬา 2 กลุ่มแรกชัดเจนมาก นักกีฬาสสมัครเล่นต้องเดินทางเข้าร่วมการแข่งขันเองหลายรายการ ต้องอาศัยทุนทรัพย์อย่างมาก จนกว่าการแข่งขันของตุนั้น จะได้รับการยอมรับจากต้นสังกัดหรือได้เป็นนักกีฬาทีมชาติ โดยเฉพาะประเด็นเรื่องการรักษาพยาบาลและการได้รับการดูแลจากนักบำบัดฟื้นฟูร่างกายให้กับนักกีฬา นักกีฬาสสมัครเล่นจึงต้องลงทุนทรัพย์ตรงนี้เองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ บุคคลที่ไม่มีทุนทรัพย์แต่อยากเป็นนักกีฬาจึงต้องมุ่งมั่นเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนกีฬาให้ได้ เพราะในโรงเรียนกีฬามีทุนการศึกษาและสวัสดิการที่พร้อมมากกว่าโรงเรียนปกติทั่วไป ในการดูแลรักษานักกีฬาที่ได้รับบาดเจ็บจากการแข่งขัน

บทสรุป (Conclusion)

จากการที่นักกีฬาทุกประเภทต้องทุ่มเทร่างกายและแรงใจในการฝึกฝนฝีมือความเป็นเลิศทางกีฬา ทำให้พวกเขาต้องสูญเสียทุนทางสังคมสูงมาก ยิ่งเป็นนักกีฬาสสมัครเล่นไร้ต้นสังกัด จะต้องมิกำลังทรัพย์และแรงใจมากกว่าเดิม เนื่องจากต้นทุนของแต่ละคนไม่เท่ากัน ข้อเสนอแนะของผู้ศึกษาจึงมองว่าการที่เราจะช่วยลดการสูญเสียทุนทางสังคมของนักกีฬาสสมัครเล่น ต้องเริ่มต้นจาก

การปรับเปลี่ยนทัศนคติของคนในสังคม ที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับนักกีฬาทุกระดับ และเพิ่มช่องทางในการแสวงหาทุนทางสังคมให้กับนักกีฬา หน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องมุ่งมั่นค้นหาและพัฒนา นักกีฬาตามหลักการพัฒนานักกีฬาทางวิทยาศาสตร์การกีฬา เพื่อให้ได้มาซึ่งนักกีฬาที่มีความเป็นเลิศ เงินรางวัลจากการแข่งขัน สวัสดิการที่ได้รับที่สูงขึ้นนั้น อาจมาช่วยทดแทนการสูญเสียทุนทางสังคมด้านเวลาได้ เช่น การจัดระบบคัดกรองบุคคลที่สนใจทางกีฬาและปั้นเขาให้ไปถึงเป้าหมาย พร้อมทั้งการจัดหาต้นสังกัดให้กับนักกีฬาอย่างเต็มที่ มีทีมพี่เลี้ยงดูแลชัดเจน เพราะนักกีฬาที่ต้องไปอาศัยอยู่ที่โรงเรียนกีฬา เพื่อให้เวลาส่วนใหญ่ในการฝึกซ้อมกีฬาจะห่างจากครอบครัว (อาจก่อให้เกิดปัญหาการหนีออกจากโรงเรียนได้) เป็นต้น

ดังนั้น ระบบการดูแลนักกีฬาของประเทศไทยยังคงเป็นระบบที่นักกีฬาสมัครเล่นต้องดูแลตนเอง และแสดงความเป็นเลิศทางกีฬาออกมา เพื่อให้ตนเองได้รับรางวัลจากการแข่งขัน โดยเฉพาะรายการที่มีการแข่งขันระดับจังหวัดและสูงขึ้นไป ถือว่าเป็นบันไดขั้นแรกของการที่ต้นสังกัดจะเล็งเห็นถึงความสามารถของนักกีฬาสมัครเล่น แล้วยอมรับนักกีฬาเข้าสู่ต้นสังกัด แต่อีกสิ่งหนึ่งที่ผู้เขียนมองว่ายังคงเป็นปัญหาสำคัญของนักกีฬาทุกประเภท คือ การใช้ชีวิตหลังเกษียณของนักกีฬาที่ยังมีนักกีฬาอีกหลายคนที่ไม่สามารถประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการกีฬาได้อีก เช่น การเป็นโค้ชในประเภทกีฬาเดียวกัน หรือเป็นผู้ดูแลทีมนักกีฬารุ่นถัดไป เป็นต้น จึงอยากให้สังคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มอบโอกาสและช่องทางในการประกอบอาชีพอื่น ๆ ให้กับนักกีฬาเหล่านี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง (References)

- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2565). แผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย (พ.ศ.2565-2570). กรุงเทพฯ: การกีฬาแห่งประเทศไทย.
- กองแข่งขันกีฬาเป็นเลิศ การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2550). ข้อบังคับการกีฬาแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ พ.ศ.2550. กรุงเทพฯ: การกีฬาแห่งประเทศไทย. หน้า 4-6.
- รัฐพงศ์ บุญญานวัตร. (2559). กีฬากับการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม. สืบค้น 29 เมษายน 2565, จาก https://www.matichon.co.th/columnists/news_287377.
- สยามสปอร์ต. (2561). ท็อป 5 กีฬาอาชีพทำเงิน นำเอาดีเชิырให้ลูกเล่น. สืบค้น 3 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.siamsport.co.th/other/view/51722>.
- มติชน. (2565). เปิดตัวเลขเงินเดือน “ชนาธิป” สังกัดใหม่พรอนตาเล่ เพิ่มขึ้นเกือบหนึ่งเท่าตัว. สืบค้น 2 พฤษภาคม 2565, จาก https://www.matichon.co.th/sport/news_3202535.
- สุภาวดี รุเกอร์. (2563). เป็นนักมวยก็รวยได้ “เมืองไทย” นักมวยตัวอย่าง เงินเก็บหลักล้าน มีบ้านมีที่ดิน จากน้ำพักน้ำแรงตัวเอง. สืบค้น 21 เมษายน 2565, จาก <https://www.onefc.com/th/lifestyle/muangthai-builds-everything-in-life-by-himself/>.

- มหาวิทยาลัยกีฬาแห่งชาติ. (ม.ป.ป.). *โครงสร้างองค์กร*. สืบค้น 4 พฤษภาคม 2565, จาก http://www.tnsu.ac.th/web/web3/index.php?option=com_content&view=article&id=291&Itemid=284.
- วิภาพร ตัณฑสวัสดิ์ และคณะ. (2552). *เส้นทางนักกีฬาอาชีพ*. กรุงเทพฯ: หลักสูตรวิทยาศาสตร์ ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ประกาศคณะกรรมการการกีฬาอาชีพ เรื่องกำหนดชนิดและประเภทกีฬาที่เป็นกีฬาอาชีพ (ฉบับที่ 2). (2564, 20 กันยายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 138 ตอนพิเศษ 224 ง. หน้า 52.
- อภิวัฒน์ ปานทอง และคณะ. (2560). การวางแผนระยะยาวสำหรับพัฒนานักกีฬา. *วารสารบัณฑิตศึกษา*. 14(6), 15-22.
- บงกช จันทรสุขวงศ์ และทวีศักดิ์ สว่างเมฆ. (2563). แนวทางการจัดการโรงเรียนกีฬาสู่ความเป็นเลิศ. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 22(3) 337-350.
- Balyi, I. Way, R., & Higgs, C. (2013). *Long-Term Athlete Development*. Champaign, Illinois: Human Kinetics.
- Sports Authority of Thailand. (2007). *National Sports Development Plan No.4 (2007-2011)*. Bangkok: Business Organization of the Office of the Welfare Promotion Commission Teachers and Education Personnel.